

La Mar d'Amics

Associació per la Difusió de la Navegació Tradicional
i la Recuperació del Patrimoni Marítim de Palamós

La realitat del moviment que abasta totes les entitats relacionades amb la navegació tradicional i el patrimoni marítim ha provocat que a través de blocs de diferents autors s'hagi iniciat un temps de reflexió i anàlisi de la situació actual. Donat que tothom té la facilitat de participar en els fòrums oberts a la xarxa, aquest butlletí dedicarà bona part del seu contingut a reproduir les aportacions que diferents blocs vinculats amb la nostra passió pel mar i la navegació han escrit en els darrers mesos.

Tot plegat queda emmarcat en aquesta crisi global, que no només afecta els interessos econòmics, el treball i l'equilibri social, sinó que també arriba a d'altres valors com l'altruisme tant necessaris per la participació en l'activitat social de les entitats. La lectura dels següents textos no us deixarà indiferents. La seva intenció és que tots prengueu partit, que us ajudi a conèixer una realitat i a aportar, si així ho penseu, noves idees i treball per superar la situació.

REFLEXIONS A PARTIR DE LA "II FESTA DEL MAR".

Els dies 19 i 20 de juny va tenir lloc la "I Trobada d'Embarcacions Tradicionals del Garraf – II Festa de la Mar Vilanova 2010", que va reunir una quinzena d'embarcacions. La majoria eren de vela llatina, però també hi havia dos batels procedents del País Basc, de l'associació **Euskal Bateleroak**, el bergantí *Cyran* i el quex *Far Barceloneta*, del Consorci El Far. Com a "I Trobada d'Embarcacions Tradicionals del Garraf", crec que es va plantar una bona llavor de cara a la continuïtat d'aquesta trobada, que disposa d'unes condicions òptimes per convertir-se en una de les més importants al sud de Barcelona. Ara bé, com a "II Festa de la Mar", penso que va estar lluny del que hauria de ser la gran festa de la marina tradicional de Catalunya. Tot plegat mereix una reflexió, com la que vam fer amb motiu del festival marítim

"Palamós Terra de Mar 2010

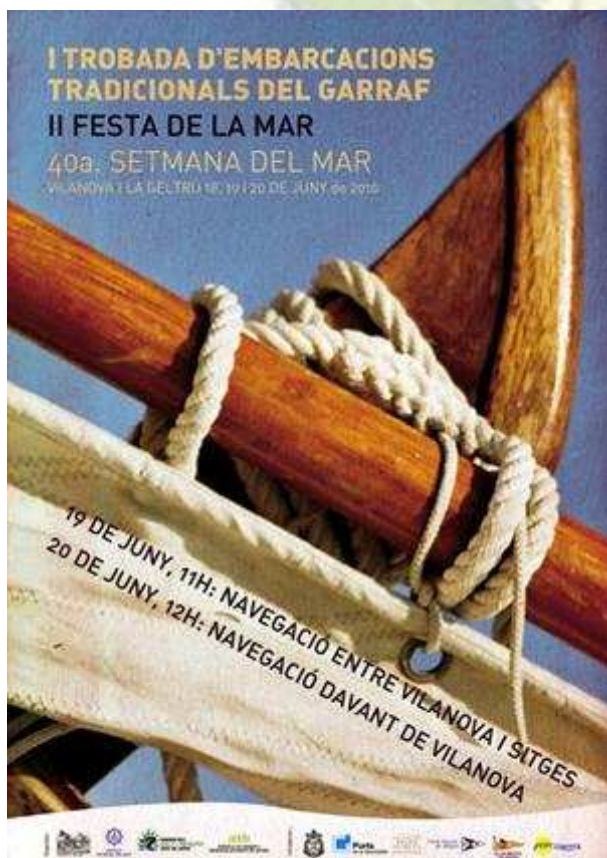
Per sort i contra tot pronòstic, el temps va acompanyar i la navegada d'anada i tornada entre Vilanova i Sitges –que és el plat fort d'aquesta trobada– va ser una delícia, com es pot apreciar a les fotos. Si hagués fet mal temps, la trobada hauria quedat en molt poca cosa. Però, a banda del temps, que és un factor que no es pot controlar, la "Trobada d'Embarcacions Tradicionals del Garraf" té prou elements que poden consolidar-la i assegurar l'èxit de futures edicions. Repassem-los.

Bones instal·lacions.– Vilanova té unes condicions òptimes per acollir una trobada com aquesta. Un port integrat a la ciutat, amb un club nàutic i una marina que poden aportar tots els serveis necessaris per moure les barques: grua, rampa, amarratges, etc. A més les barques es poden col·locar arran de passeig, a la vista del públic, cosa que dona visibilitat a la trobada i atrau gent. També disposa d'un espai extraordinari per a acollir les tripulacions que vinguin de lluny, com l'alberg Molí de Mar, un antic xalet situat a primera línia de costa, amb unes vistes esplèndides de la platja de Vilanova i amb capacitat per allotjar una vintena de persones. Els companys d'**Euskal Bateleroak** van quedar entusiasmats de poder disposar d'unes instal·lacions així. I al costat del Molí de Mar, el magnífic far de Sant Cristòfol, de l'any 1905, seu del Museu del Mar, envoltat de jardins per a fer-hi tota mena d'actes a l'aire lliure, com la recepció del primer dia i el dinar de comiat. La combinació de les instal·lacions vilanovines amb les possibilitats que ofereix Sitges com a escala enmig d'una navegada de matí i tarda poden fer de la trobada del Garraf una de les més singulars i atractives del calendari.

Un entorn festiu consolidat.– Un altre element important de cara a assegurar l'èxit de la trobada del Garraf és el marc festiu en què es desenvolupa, la Setmana del Mar de Vilanova i la Geltrú, que aquest any celebrava la quarantena edició. La festa és el complement de qualsevol trobada. És a dir que, a banda de les activitats al mar, un cop a terra les tripulacions disposen d'una àmplia oferta que els proporciona entreteniment i diversió. Per a l'organització de qualsevol trobada muntar aquestes activitats resulta molt costós, sobretot econòmicament. Però a Vilanova això ja està fet perquè la Setmana del Mar proporciona un ventall amplíssim d'activitats de tota mena. Potser si la trobada del Garraf es consolidés, caldria muntar algun espectacle més específic per a aquest esdeveniment. Però, de moment, la Setmana del Mar i la Trobada del Garraf es complementen perfectament, ja que una aporta la part lúdica i festiva, a banda de

moltes activitats marítimes, i l'altra enriqueix el contingut mariner amb la presència d'embarcacions tradicionals, que fins ara no n'havia tingut. És allò que se'n diu una sinergia perfecta.

Suport institucional.- L'èxit d'una trobada, sobretot si vol tenir certa envergadura com aquesta, depèn també, en gran part, del suport i la col·laboració de les institucions locals. En aquest cas, tant l'Institut Setmana del Mar com el Consorci Colls i Miralpeix – Costa del Garraf es van mostrar receptius des del primer moment a la proposta de la Federació Catalana per la Cultura i el Patrimoni Marítim i Fluvial d'organitzar la "II Festa de la Mar" dins de la Setmana del Mar de Vilanova. I de seguida s'hi va afegir l'Agència de Disseny i Desenvolupament de Sitges. Les institucions i organismes locals proporcionen contactes, mouen fils i resolen moltes gestions imprescindibles per què la logística d'una trobada funcioni. En aquest cas, la col·laboració del Consorci Colls i Miralpeix i l'Agència de Disseny de Sitges, que es van fer seu el projecte, va ser crucial per a dur la trobada a bon port. Sense la col·laboració entre les associacions i les institucions locals, m'atreveria a dir que no val la pena intentar muntar una moguda d'aquestes. A "Palamós Terra de Mar 2010" aquesta col·laboració no es va donar i la festa, des del punt de vista de la participació d'embarcacions tradicionals, va quedar deslluïda com ja vam comentar. I recordo també l'intent, fa un parell d'anys, de fer la "II Festa de al Mar" a l'Ametlla, en el marc del "Dia del Pescador", que finalment es va desestimar perquè l'Ajuntament d'aquella localitat no va garantir el suport necessari per donar-li l'envergadura que es pretenia i que havia tingut en edicions anteriors.

La festa marinera de Catalunya?

I ara passem a l'apartat sempre dolorós, però necessari per poder avançar, de les crítiques. Com he dit al començament, la "II Festa de la Mar – Vilanova 2010" va estar lluny del que se suposa que hauria de ser la gran festa de la marina tradicional de Catalunya. A diferència de la primera edició celebrada a Cadaqués l'any 2006, la Federació no partia de zero, sinó amb un avantatge molt favorable: una infraestructura festiva muntada –la Setmana del Mar- i uns serveis per a acollir les embarcacions i atendre les tripulacions a disposició de l'organització; i a més, gratuïtament. A Cadaqués –tret del pavelló poliesportiu que va cedir l'Ajuntament per a fer-hi els àpats i les actuacions musicals- la resta ho van muntar tot entre la Federació i els Amics de la Vela Llatina de Cadaqués, amb un cost econòmic considerable que es va haver de cobrir a través d'una subvenció del departament de Cultura. Subvenció que va trigar un any a arribar –a causa d'un canvi de govern-, i que si no hagués arribat, hauria posat en un compromís molt seriós la Federació i alguns dels seus membres.

A Vilanova, la part econòmica estava resolta d'entrada. En aquest sentit, la "II Festa de la Mar" era una bona operació. Però va fallar el més elemental, allò que és la raó de ser de qualsevol trobada d'embarcacions tradicionals, sobretot si pretén ser supra-regional: les embarcacions. És cert que des de la Federació es van fer contactes amb Galícia, Andalusia, el País Basc, Balears i Canàries. Però estem en època de crisi i tothom que depèn de patrocinis i subvencions per moure's ha hagut de restringir les sortides aquest any, triant les que li anaven millor. Encara prou que vinguessin dos batels bascos que van aportar la nota exòtica. Per sort els viatge els va compensar i s'ho van passar d'allò més bé. De moment ja hi ha dues barques d'aquí que els tomaren la visita el "Dia del Batelero 2010" que se celebrarà a Getaria el 31 de juliol. Ara bé, la flota catalana, en general, no va respondre. O, com a mínim, com se suposa que ho hauria d'haver fet davant de la seva festa. És el mateix que va passar a Cadaqués 2006, amb la "I Festa de la Mar", que hi havia més barques de fora que de Catalunya.

Bé, en el cas de Vilanova caldria matisar això de l'escassa resposta de la flota local. Sí que va respondre la flota del sud de Barcelona. De Cambrils van venir tres barques de l'associació Arjau, i una que es va haver de quedar a terra l'últim moment, per un problema amb el remolc. També en van venir de l'Ametlla, de Calafell, de Vilanova, de Sitges, de Barcelona, de Terrassa i de Cardona. Però la flota del nord de Barcelona no va respondre; només tres embarcacions, de Sant Feliu de Guíxols, Sant Pol de Mar i Mataró. Per què? Se m'acudeixen algunes raons:

- En general, els armadors només van a la trobada de casa o les que els hi queden més a prop. I a més, prenen la decisió a última hora. De vegades és per qüestions logístiques: mal temps per anar-hi navegant, falta de remolc, etc. Els

gallecs, quan han de viatjar lluny, lloguen un camió, el carreguen de domes i van allà on sigui. Nosaltres no tenim aquesta capacitat operativa; però és que ni tan sols som capaços d'organitzar-nos per compartir els recursos de què disposem. Aquí encara anem tots per lliure.

- Els vaixells professionals, és a dir, els que es dediquen al xarter, supediten l'assistència a les trobades a les sortides que tenen contractades, cosa del tot lògica per altra banda. El negoci és el negoci. De tota manera, a Vilanova es va oferir a algun d'aquests vaixells la possibilitat de poder fer sortides amb el públic de la Setmana del Mar, però sembla que no va interessar. D'aquests vaixells només va venir el bergantí *Cyrano* i la veritat és que, amb tot el velam desplegat, va aconseguir ambientar la trobada com cap altra embarcació. Espero que la seva presència a Vilanova els hi sortís més a compte que a Palamós.

- Pel que fa als vaixells propietat d'institucions, també tenen un programa de sortides força atapeït i, per tant, cal sol·licitar la seva participació en un esdeveniment amb molta antelació. Tot i això, a Vilanova van venir la Lola, del Museu Marítim de Barcelona, i el Far Formentera del Consorci El Far.

- La Festa de la Mar, itinerant i sense data fixa de celebració, no té prou poder de convocatòria. No està consolidada; no ha esdevingut una marca com els *Encuentros* de Galícia, que són el model al que podríem aspirar. Actualment, qualsevol de les trobades clàssiques -Cadaqués, Calella, l'Escala-, i d'altres que ja estan força arrelades, té més imatge de marca i més capacitat d'atracció que la Festa de la Mar. Estic segur que hi ha armadors que, posats a escollir, preferixen sacrificar la Festa de la Mar abans que perdre's la trobada de casa. Però hi ha una cosa que és evident: si nosaltres no hi creiem, si no l'omplim de contingut i li donem suport, la Festa de la Mar no arrelarà mai.

- I he deixat pel final la raó que considero més important i també la més preocupant: la FCCPMF, en aquests moments, està en hores baixes i no té la força que hauria de tenir per liderar aquest moviment al voltant de les embarcacions tradicionals. Però... qui és la Federació? Doncs les vuit associacions que la formen i els seus socis respectius. Perquè la junta directiva està constituïda per representants d'aquestes mateixes entitats, no és un ens a part. Se suposa, doncs, que quan es decideix tirar endavant la "II Festa de la Mar", l'acord es transmet a les respectives entitats i la maquinària es posa en marxa. Però tot fa pensar que la corretja de transmissió entre les associacions i els seus afiliats no acaba de funcionar. O si funciona, si la informació arriba als socis, aquests no estan prou motivats o només es belluguen per assistir a les dues o tres trobades que fan a prop de casa, i tot això del patrimoni, etc., no els treu la son. Hi ha entitats que només semblen cobrar vida amb motiu de la seva trobada local. La resta de l'any resten hivernades, com les barques. I a l'hora de fer coses, són poques les persones que estiren de carro i acostumen a ser sempre les mateixes.

- No pretenc criticar ningú. Només vull constatar la resposta desigual de les associacions federades davant la convocatòria de la "II Festa de la Mar". En algun cas ha estat de recolzament total, com la de l'Arjau de Cambrils; en altres, silenci absolut. Això com s'explica? També tinc la meua teoria al respecte. L'experiència de la "II Festa de la Mar" m'ha fet adonar d'una cosa que pot semblar molt òbvia: qui belluga aquestes coses, qui anima aquests moviments, qui fa que determinades iniciatives funcionin i tinguin èxit, no són les institucions, sinó les persones. Sense les persones, les entitats, els clubs, les associacions, etc., són una closca buida. Crec, doncs, que les associacions que hem fet servir fins ara han quedat obsoletes o hi quedaran ben aviat. No nego que puguin tenir una utilitat representativa, davant de l'Administració i d'altres instàncies, per exemple. Però no ens enganyem: les associacions les mouen les quatre persones de sempre. Això genera cansament i, sovint, frustració per la manca de resposta. Són estructures que funcionaven bé en una altra època. Però ara, per molt que la junta directiva marqui unes consignes, unes línies a seguir, si la gent no es mobilitza, no va a les trobades, no participa, no serveix de res. Per això dic que, com a cadena de transmissió, les associacions estan rovellades. Avui dia els únics organismes capaços de generar dinàmiques amb un cert ressò social, de canviar les coses i d'avançar són col·lectius amplis de persones amb els mateixos interessos i -això és fonamental- connectades directament entre si, sense intermediaris ni filtres.

- Calen, doncs, nous sistemes organitzatius més eficaços, dins d'aquest moviment de les embarcacions tradicionals, que permetin establir contactes de persona a persona, de manera que la informació circuli lliurement en tots els sentits i en temps real, i que facilitin l'intercanvi i la col·laboració constant. Cal utilitzar les xarxes socials i les eines que ens proporciona Internet i organitzar-nos d'una altra manera. No crec que per això perdem força, al contrari. El moviment de suport a l'esmena al projecte de Llei General de Navegació Marítima, segurament la primera gran acció col·lectiva d'abast i transcendència estatal, ha sorgit i ha crescut a Internet, utilitzant els recursos que ofereix la xarxa per escampar-se per tot arreu. I més que se'n podrien utilitzar. Imagineu que els armadors, patrons i tripulants d'embarcacions tradicionals, i qualsevol persona activa dins d'aquest col·lectiu, estiguéssim tots connectats dins d'una xarxa social. Qualsevol cap de setmana es podrien organitzar trobades en qualsevol punt de la costa; només caldria que diversos grups ens poséssim d'acord per sortir a navegar plegats. També podríem compartir els recursos disponibles a l'hora de fer un desplaçament llarg. I intercanviar informació i consells a l'hora de restaurar una barca. I... un munt de coses més!

- No m'invento res. Aquesta revolució propiciada per les noves tecnologies ja fa temps que ha arribat al món de l'economia, de l'empresa, dels mitjans de comunicació... i ho està capgirant tot, ho està posant tot potes enlaire. Seria ingenu pensar que això no afectarà el nostre sector, que no va amb nosaltres. Si volem ser un moviment actiu i dinàmic del segle XXI, amb capacitat de penetració social, hem d'adoptar noves maneres d'organitzar-nos, utilitzant les eines

que ens proporciona Internet i les noves tecnologies de la comunicació, en l'entorn de les xarxes socials. Sense l'aportació de cadascuna de les persones actives que es mouen en l'àmbit de les embarcacions tradicionals, no sortirem d'on estem. Comunicuem-nos entre nosaltres, directament i obertament, de manera que tothom pugui participar en la conversa. Obrim-nos, creem nous espais de trobada en què tothom hi pugui col·laborar i aportar valor. Estic convençut que si no ho fem així, estem condemnats a morir d'inanició, com li va passar a l'Estrop.

Joan Sol. Blog "El mar és el camí". 1/07/2010

Segueixo pensant que la Federació no deixa de ser un mirall de la realitat de les associacions del nostre país. Tot i el discret èxit en la presència de vaixells, de les "fobs" de Vilanova i Sitges i de les ganes de festa d'alguns dels participants, valoro, com tu, que la festa no fou massa reeixida. La cultura dels darrers anys ens ha dut a un model en el qual l'informació és primordial. Tot i muntar la carpa d'informació (que cedí La Mar d'Amics), de lliurar programes de la setmana del mar i d'atendre personalment les persones que s'apropaven al moll, posant-me en el lloc d'un visitant se'm faria molt difícil entendre que estava passant allà. Fins i tot em vindria al cap la imatge d'un grup de "sonats" dalt de barques velles. Ni una pancarta amb el nom de la federació, ni un tríptic amb el programa de la II Festa del Mar, ni un mal mocador (és el marxandatge més barat) que identifiqués el que pretenem sigui la Gran Festa de la Navegació Tradicional. Cal ser positius! Ens ho passarem bé. Des de l'organització fórem ben acollits i disposar de les instal·lacions del Moli de Mar fou un luxe. Però per anar endavant cal plantejar algunes reflexions: - La duració de la Festa. Diumenge es produí un degoteig constant d'embarcacions. De manera que a l'hora de la navegada totes havíem fugit, per mar o per terra, cap els seus destins. - Actes en terra. En el programa només els àpats. La Federació ha de ser motor de debat i informació sobre el món del patrimoni marítim. Per exemple es parlà de fer una campanya de recollida de signatures a favor de l'esmena a la Llei General de Navegació, però no ho férem! Era un bon lloc per fer-ne un acte i perdérem l'ocasió. - La presència de les barques en un port com el de Vilanova i la Geltrú no és suficient per justificar la nostra festa. D'una banda perquè sol passar força inadvertida entre el bosc d'arbres dels velers. D'altra banda perquè el nostre treball de difusió ha d'anar molt més enllà de la plasticitat. Feu més per la difusió de la navegació tradicional el Cyrano que tots nosaltres. Aquest donà l'ocasió de "sentir" als neòfits com es navegava fa un grapat d'anys. - Cal parlar seriosament amb entitats com els Amics de l'Escala, de Cadaqués, de Calella, o els de Bricbarca. Participar en un esdeveniment central significa fer esforços suplementaris. Arribar-se fins a la festa amb les mans a la butxaca pot ser considerat com una aportació molt minsa. Ah! La barca que esmentes de Cardona, la Nena, era i anava en representació de La Mar d'Amics. La mateixa que aquest cap de setmana ha estat en companyia

de la Xerina a la Cala, que seran a Douarnenez o a Getaria dins de poques setmanes. Per altra banda les distàncies són del tot relatives. Allò que realment importa és l'interès de l'armador en participar a l'encontre, a la festa. - Plafons, exposicions, xerrades, col·loquis, música... tot és bo per treballar en un futur per la cultura marítima. Però sembla que tot plegat ho deixem pels altres... els Museus.

La teva idea per un nou sistema o mètode de gestió i informació sobre les nostres activitats té el seriós inconvenient de la manca d'accés a les noves tecnologies per part de bona part de les persones que formen el col·lectiu de navegants. Els uns a mb l'excusa de l'edat i els altres per manca d'interès. Encara he sentit aquest cap de setmana qui s'exclamava perquè enguany no s'ha editat el Calendari de Trobades en paper. Quan, fa un parell d'anys que aquests romanien apilats i guardats en un prestatge fins a ser reciclats, perquè bona part de les associacions ni tant sols els passaven a recollir. Com bé saps fa uns anys que podem trobar aquest calendari en format digital tant en el teu blog, com a la web de la FCCPMF o a la de La Mar d'Amics. Aquest format permet una actualització constant i instantània conforme arriben les informacions de totes les entitats i organismes. És per aquesta constatació que em sento escèptic sobre el funcionament via xarxa social. Tret d'algunes persones, que l'amic Toni no vol esmentar en la seva entrada i que tots coneixem, que sí segueixen que es cou en aquest món, la resta se'n recorden de la Vela Tradicional quan s'acosta la Trobada del seu poble o el del poble veí. On si et dono la raó és en el fet de que cal canviar l'estructura de funcionament tradicional basada en associacions. És veritat que totes es recolzen d'una forma més o menys dissimulada en una o dues persones. Individus que, en general, compten amb una gran personalitat i empena. Éssers de qui, ben recolzats, es pot extraure un important treball social, altruista que sobreix d'il·lusió. Persones a la fi que solen resistir tota mena de frustracions, empenyades, reunions, trucades, gestions, "polítiques", fins que, tard o d'hora salten per la borda, abandonant el vaixell. Contràriament a allò que pensava fa uns dies crec que seria bona pel futur del nostre patrimoni i de la navegació tradicional una refundació de la nostra Federació. Més enllà dels models piramidals actuals. On hi tingui cabuda tothom que estigui disposat a treballar per uns objectius clars des del seu abast més immediat. Usant les noves tecnologies. En forma de fòrum obert (com ho és el teu blog) i que sigui capaç de sumar enlloc de dividir. Trobem-nos a bord de qualsevol bastiment -real o virtual- i parlem-ne!

Jordi Salvador. Extracte del comentari a "El mar és el camí" 4/07/2010

Crec que un dels errors d'aquestes trobades, es troba en el sentit de la paraula "Festa". Sobretot si s'agafa aquest amb un sentit més lúdic, més a l'abast de tothom, el ventall de participació, és pot fer molt més a mpli. S'ha de saber engrascar... Des de fora, us veuen a tots com a un grup tancat

de gent... Quasi be "Endogàmic". Contents d'un aïllament que els fa sentir "Especials". (No es un comentari banal, es una cosa que sento, entre la gent que us coneix, però no entra, no ja per tímidesa, si no per el difícil d'entrar en el ambient, si no est un "purista"). La meua tripulació es nombrosa, tots professionals, i aquest sembla ser el seu punt de vista... "Vox Populi". Vaig portar a bord del "Cyano" alguns passatgers recollits al mateix port, vianants, que mai havien navegat, que va respondre a la invitació franca d'alguns membres de la tripulació... Si nosaltres, que som de l'ofici, anem a buscar gent per parlar-hi, per què les vostres barques van tan buides?... Si nosaltres perdem el nostre temps de feina, en explicar el nostre món a gent que no sap res sobre la mar... Per què no hi han homes "De secà" a les vostres cobertes. Festa de la mar? Participació? Compromís? La nostra societat s'ha de "Marinitzar" d'alguna manera... Vosaltres, pot ser no hauríeu de ser tan "Omblicocentrics", i començar a difondre, no tant en diaris i medis, per poc cas que facin... Més aviat el medis haurien de venir a vosaltres, si sou capaços de "Portar a remolc" més gent del carrer. Hem estat aquesta setmana passejant per les platges de Tarragona... A dos-cents metres de la riba... Hem fet més de dos-cents tirs de canó, (Si, si, de canó... amb les nostres peces, sense cap tipus de sentiment de ridícul). La reacció dels nens que anaven en "Raquero" va ser impressionant... Molts varen venir, i varen mirar impressionats el treball de la gent a l'arboradura... Són nens, pares que serien el que acudirien a una festa del mar, que fos les dues coses. Festa, i del mar. Pot ser preferim seguir estant, "Pocs i especials"... Però si recordeu. (Jo si ho faig) la situació a Europa fa vint i cinc anys era molt semblant. Avui són els antics nens del "Raquero" els que porten meravelloses joies de la navegació. Però tot va començar per això... Per la gent, per la empatia, per oferir una volta en el nostre estimadíssim vaixell, a la primera persona que trobaves per el carrer... Que la nostra "pinta de cantant d'havaneres" no sigues un obstacle, per fer de la nostra cultura marinera, autèntica cultura popular. Què, nois, sortim dels salons?.

Miquel Melero. Comentari a "El mar és el camí" 4/07/2010

REFLEXIONS A PARTIR DE "PALAMÓS TERRA DE MAR"

El cap de setmana passat (29 i 30 de maig) es va celebrar la quarta edició del festival marítim "Palamós Terra de Mar", que aquest any estava dedicat a la investigació marina, amb la participació de diversos vaixells oceanogràfics. El certamen va atreure nombrosos visitants, però l'escassa participació d'embarcacions tradicionals va resultar decebedora. Si descomptem el *Santa Eulàlia*, el *Far Barcelona* i el *Cyano*, a més de tres llanxes clàssiques i una rèplica d'un William Fife, de barques mitjanes i petites de vela llatina, que constitueixen el gruix de la flota catalana tradicional, només n'hi van participar cinc. Em sembla una participació molt

pobra per a un certamen que vol ser el festival mariner de la Costa Brava. A qualsevol trobada de Calella, que es fa al poble del costat, com a mínim n'hi ha tres vegades més. I a la de Cadaqués. I a la de l'Escala. Què va passar? Aquests dies hi he estat rumiant i he arribat a una sèrie de conclusions que vull compartir amb vosaltres, esperant també que hi digueu la vostra.

Coincidència d'activitats. - Aquest últim cap de setmana de maig van coincidir el "Palamós Terra de Mar 2010" i la primera edició de l'*Escale a Sète*, festa de les tradicions marítimes celebrada en aquesta localitat francesa, en què hi van participar un centenar d'embarcacions. De Catalunya hi van anar els sardinals *Santa Espina* i *Sant Elm*, la *Xerina*, la *Mixineta*, la *Nena* i el *Capeador* de la FCV. Es podria de-

duir, doncs, que la coincidència de tots dos festivals va fer que el francès, que aspira a convertir-se en una mena de Douarnenez de la Mediterrània, li restés participació al català. Des d'algun blog s'ha lamentat aquesta coincidència, que potser s'hagués pogut evitar. Òbviament, sempre és millor que no coincideixin dos certàmens que mouen el mateix tipus de participants i de públic. Però no crec que l'absència d'aquestes sis embarcacions fos decisiva en el fet que la trobada de Palamós quedés deslluïda. Molt millor si hi haguessin estat, és clar, però n'hi faltaven moltes més. On eren?

Obrir la temporada és ariscat, perquè encara hi ha moltes barques que no s'han posat a punt després del període hivernal. Dos dels vaixells grans, el *Sant Isidre* i el *Sant Ramon*, no estaven operatius per raons que no venen al cas. I em fa l'efecte que trigarem a veure'ls en una trobada. Sens dubte van ser també dues baixes importants. En aquesta època de l'any encara no s'ha establert la dinàmica d'anar saltant d'un port a l'altre seguint el calendari de trobades, que sol arrencar pels vols de Sant Joan, amb la trobada de Calella. En aquest sentit, potser al "Palamós Terra de Mar" li va anar millor al setembre, tancant la temporada, després de la trobada de l'Escala, quan totes les barques són a l'aigua.

Per tant, jo diria que qualsevol entitat que vulgui organitzar

una activitat i pretengui comptar amb la participació de la flota de vela llatina ha d'estudiar bé el calendari, que aquesta temporada, per cert, es presenta força atapeït. És clar que, tradicionalment, el calendari de trobades també costa de tancar i gairebé és impossible tenir-lo a primers d'any, cosa que facilitaria organitzar-se i coordinar les diverses propostes amb temps. I aquí penso que hauríem d'entonar un *mea culpa* tots plegats.

Les associacions locals, ignorades.- Crec, i així ho he expressat en algun blog, que el més sorprenent i lamentable d'aquest "Palamós Terra de Mar" és el fet que l'associació local "La Mar d'Amics" ho hi hagi participat amb un paper actiu i destacat. Em consta que a la primera edició hi eren, però ben aviat van començar les desavinences amb l'Ajuntament de Palamós i el Museu de la Pesca, que actualment són els organitzadors únics d'aquest festival mariner. Cansats de sentir-se ignorats i deixats de banda, "La Mar d'Amics" ha optat per retirar-se, tot i que en el programa d'aquest any apareixien entremig d'una llarga llista de col·laboradors, al costat del Cine Club Badia, els Hipermercats Esclat i la Fleca de l'Empordà. És un error.

Qualsevol ajuntament o entitat que vulgui organitzar un certamen mariner i convocar la flota d'embarcacions tradicionals ha de comptar amb l'associació local. Perquè qui mou la flota són les associacions. I a les trobades i festes marineres s'hi va -a banda que vingui més o menys de gust- per amistat, per compromís, per donar suport als companys, i perquè si vas a la seva trobada, ells vindran a la teva. La trucada telefònica, la invitació personal, el contacte directe són la manera habitual d'assegurar-se la participació en aquest sector en què tothom es coneix. I això ho fan les associacions i les persones que les integren. A més, les associacions poden organitzar activitats paral·leles relacionades amb la cultura i el patrimoni marítim: exposicions, tertúlies, jocs, demostracions... Els seus membres són voluntaris que fan feina i, a més, treballen de franc.

Penso, doncs, que s'equivoca d'estratègia qui vulgui muntar un esdeveniment amb embarcacions tradicionals sense comptar amb les associacions o amb l'entitat que les representa: la Federació Catalana per la Cultura i el Patrimoni Marítim i Fluvial. Segurament la FCCPMF té moltes mancances, però una certa capacitat de mobilització sí que la té. Potser "Palamós Terra de Mar" ja en té prou amb el *Santa Eulàlia*, el *Far Barcelona* i el *Cyrano*, que fan molta patxoca amarrats a port. Amb això no vull ignorar les sortides per a escolars que van fer durant la setmana, que també tenen la seva importància; però no m'imagino un Brest o un Douarnenez sense els centenars de petites embarcacions que acompanyen els vaixells grans i que són les que la gran majoria de persones interessades per la navegació tradicional es poden permetre. Perquè, no ens enganyem: aquesta afició, al nostre país, no és gaire assequible, precisament. Però potser el "Palamós Terra de Mar" es vol allunyar del model trobada de vela llatina.

Model de festa.- Crec que, en mans dels ajuntaments i de

les seves àrees de promoció econòmica i ciutadana, les festes marineres s'han posat de moda i ja comença a passar com amb les festes i fires medievals: cada cop n'hi ha més i cada poble vol tenir la seva. Aleshores et trobes tota una col·lecció de parades d'artesanía i productes diversos, que són habituals d'aquesta manera de fires, amb la diferència que, mentre en unes el venedor va disfressat de serf de la gleva, en altres porta una samarreta a ratlles blaves i blanques, i adorna la parada amb un boci de xarxa i un parell de nanses. A "Palamós Terra de Mar" hi havia una mica d'això, suposo que pensant en captar el gran públic, que tant se li'n dona que la cosa vagi de vaixells i de mariners com de les Croades.

Sovint, en aquests casos, l'ajuntament de tom contracta alguns vaixells, els més grans, com a "golondrina" per treure gent a passejar. No crec que sigui la millor manera de mostrar el patrimoni marítim flotant, però és millor això que res, i també és una bona font d'ingressos per a aquests vaixells, que contribueix a la seva conservació i funcionament. De tota manera, preferiria més "rigor" en els continguts d'algunes d'aquestes festes marineres i que s'ajustessin més a la temàtica a què se suposa que estan dedicades.

Dels continguts de "Palamós Terra de Mar 2010" cal destacar tota la part dedicada a la investigació marina, amb diversos estands d'institucions que s'ocupen d'aquestes tasques i, sobretot, amb la presència de diversos vaixells oceanogràfics d'estaments oficials, com el Cornide de Saavedra, de l'Institut Espanyol d'Oceanografia, i el Rígel, de l'Institut Hidrogràfic de la Marina. I també hi havia el súper-remolcador Punta Mayor, de Salvament Marítim. Va ser una bona ocasió per visitar aquests vaixells i assabentar-se de la feina que fan, de la qual segur que en sabem ben poca cosa.

Manca d'entesa i comunicació dins del sector.- Tomant al calendari, el propers 5 i 6 de juny es fa una nova edició del Trofeu Museu Marítim, que organitzen el MMB i el Reial Club Marítim de Barcelona, per a vaixells d'època, clàssics i esperit de tradició, i també per a embarcacions de vela llatina. Aquesta prova no acaba de quallar entre el sector de la vela llatina tradicional, que no té interès per les regates i no es troba còmode en l'ambient exclusiu i "pijo", per entendre'ns, dels vaixells clàssics.

Personalment, penso que tant els vaixells clàssics d'esbarjo com les embarcacions tradicionals de treball formen part del patrimoni marítim flotant. Tot i que, antigament, els iots clàssics de regata i les embarcacions de treball representaven dues classes socials antagòniques, avui dia representen dues cares d'una mateixa realitat, dins de la navegació d'esbarjo. En tots dos casos, la recuperació i conservació d'aquests embarcacions és fruit de la voluntat i, en molts casos, de l'esforç econòmic d'una sèrie d'armadors decidits a conservar un patrimoni marítim heretat del passat. En el fons, parlem del mateix: parlem de cultura marítima, de patrimoni, de tradicions. I, encara que no ho sembli, estem tots en el mateix vaixell, i mai millor dit. La famosa esmena a la nova

Amic Joan: Estic totalment d'acord amb les teves apredacions, però voldria destacar un parell de coses. Sempre ens queixem de la poca ajuda que ens donen les institucions, però quan elles volen muntar una activitat, nosaltres els donem l'esquena moltes vegades, sense ni tan sols adonar-nos d'això. (Ja que la major part de la flota són armadors particulars i els arriba la convocatòria a última hora, quan ja ha programat altres activitats com la de Sete.) i quan anem a demanar col·laboració ens estranya veure la cara de pòquer del polític de tom. *HEM DE SABER PRESENTAR ELS PROJECTES AMB CLARIEDAT I IMATGE DE FUTUR, I COM SORTIR BENEFICIATS LES DIFERENTS PARTS.*

El polític sempre ens utilitzarà per als seus interessos, no siguem innocents, però nosaltres hem d'aprendre com fer el mateix amb ells, com ho han fet els gallecs (els saben els anys que els ha costat i com s'han hagut de estructurar, les pautes a seguir i els projectes a llarg termini que han hagut de presentar).

Pel allò que fa a la poca comunicació entre la FCV i la FCPMF és evident, i d'això tenim la culpa tots. (Si tenim problemes fins i tot per trobar una nova junta, quin grau de participació volem que tinguin els que ens segueixen?) Des del principi hi va haver rebuig a la competició i a les embarcacions que no fossin de fusta, sense voler veure que la competició és una manera d'atraure a noves generacions i que els Clusa Nàutics i la federació tenen mitjans i personal adequat per a impartir un ensenyament de la que nosaltres tenim clares dificultats, compensades de vegades amb la voluntat d'uns pocs i després ens queixem del canvi generacional.

Els Clubs Nàutics van ser els que van conservar al principi aquest tipus de navegació, veure els casos de Múrcia i Balears, a Catalunya el desacord és gairebé total.

A Mallorca han sabut com conjuntar la competició i la tradició, no sense certs malentesos i ells sabran explicar millor que jo, però poc a poc es van sortint i arribant a acords.

Això del tema del programa d'activitats és incomprensible, la majoria s'assabenta de les activitats amb el boca a boca i si no fos pel teu calendari d'activitats al Bloc, tot un referent, no sé que passaria.

Jo que m'amoïno a estar informat no he rebut res semblant a un calendari d'activitats a excepció del de la FCV i en el seu moment aniran arribant alguna notícia de convocatòria d'alguna trobada, feta particularment. (Massabent-ho abans de les activitats a les Balears i València)

Si tenim un Museu Marítim de Barcelona, que està intentant obrir-se pas en aquest tipus d'activitats, (com podem veure amb el "Patí català", la presència de les seves embarcacions a l'aigua, en les diferents activitats al llarg de la costa) i la Federació Catalana per la Cultura i el Patrimoni Marítim i Fluvial no aconsegueix tenir un canal de comunicació fiable

per conjuntar esforços, (Com si ha passat amb el tema de Gijón), estarem perduts i si no sabem llepar-nos les ferides i saber comunicar-nos amb el Far, ara que ha desaparegut Barcelona Fes-te a la Mar per desenvolupar activitats amb la seva mitja dotzena d'embarcacions tradicionals, a Barcelona, que en el seu moment va ser un referent, és que estem malalts i gairebé diria que amb càncer de fetge.

Si volem que les institucions ens donin suport cal que demostrarem el nostre poder de convocatòria, que el nostre bagatge cultural és suficient per donar un missatge clar i precís dels nostres objectius i així no apareixeran altres aspectes de fira medieval i de "mercachifles" per omplir el nostre buit.

Vicente Garcia Delgado "L'encenaire". Comentari "El mar és el camí" 2/06/2010. Trad. JSG

-Com saps, sóc força nou en aquest món i només tinc la Trobada de Calella de l'any passat per comparar, però he de dir que dissabte (29 de maig), a Palamós, vaig acabar amb una sensació una mica agredolça. Era la primera sortida de la temporada i la meteo va acompanyar, així que vam estar velejant matí i tarda, en una sessió doble molt gratificant. La companyia d'altres barques i dels vaixells més grans va ser un al·licient important. Fins aquí la part dolça. En l'altre plat de la balança, vaig trobar a faltar una mica més de "carinyo" en l'organització. D'entrada, la inscripció que vaig fer a través del web Terra de Mar no va servir de res, i a l'estand oficial ningú sabia de que li parlava. La reunió de patrons anunciada al programa, pràcticament inexistent, va anar seguida d'una desfilada, que va ser, següent benèvol, "molt informal". El pitjor de tot, però, va ser que no hi havia res previst per tal de que els participants tinguéssim un espai real de trobada, on poder fer pinya, conèixer-nos, xerrar, discutir, arreglar el món.... No fan falta grans coses, només detallets. Per exemple, en lloc de convidar a un cafetó i un croissant a cada patró quan acabava de fer la inscripció, hauria estat millor dir-li "mira, a les 11 toma per aquí que hi haurà cafè per tots". Amb això, aquell esmorzar que cada patró va fer sol, l'hauria fet enmig dels altres patrons. Entenc que la Trobada era una part més del Terra de Mar, i no pas el més popular i atractiu pel públic, però en alguns moments la sensació d'abandó era força intensa.

Xavier Corredor "Capitan Valdés". Comentari a "El mar és el camí". 4/06/2010

Felicitats perquè amb aquesta entrada has aconseguit allò que des de Federació i des d'algunes entitats cerquem de fa temps: enraonar. Enraonar (parlar conforme a la raó) clar i sense embuts. És cert que no està tot dit i fa mal escoltar opinions com la d'en Xavi del Capitan Valdés que en poques línies expressa el sentiment que produí la festa de Palamós als armadors participants. Com saps la nostra entitat - La Mar d'Amics - havia proposat una sèrie d'activitats que foren rebutjades per l'organització. Entre aquestes hi havia aquest punt de trobada, de reunió, de conversa informal, copiat però interessant, que era la "lavema marinera". Fou rebutjat perquè, literalment, l'organització es sentia amb el deure de no crear un greuge comparatiu (llegeix competència) amb el Petit Bar (establiment comercial prop del Museu) que aportava una petita ajuda econòmica. Com si a Palamós no hi hagués establiments dels productes que venien els artesans! Evidentment fou una excusa, com totes i cadascuna de les que ens aportaren per no permetre'ns de fer res més que anar-nos amb les nostres barques a una "teòrica" i trista IX Trobada d'Embarcacions Tradicionals. Per participar en la festa hi hagué persones que feren veritables esforços. L'armador i joves tripulants de la petita barca "La Pollosa" navegaren des de Sant Feliu de Guixols amb el seu arcaic "Campeón" més de dues hores en cada sentit. De Palamós no s'emportaren ni un mal copet a l'esquena. Amb actituds com aquesta és molt difícil de sumar i semblen del tot encaminades a deixar morir aquest món de les petites barques, tant important en qualsevol event nàutic europeu. Caldria, potser, que els responsables i organitzadors d'aquesta mena de festes, participessin més sovint en trobades d'aquí i de més enllà per "entendre" aquest món i com funcionen les coses.

Pel què fa a la discriminació de La Mar d'Amics per part del Museu de la Pesca i l'ajuntament et puc fer arribar una nova guinda. A més de presidir LMA sóc soci dels Amics del Museu -digues-li militància -, i ahir vaig rebre una comunicació del secretari de la segona convidant-me a un sopar organitzat pel Museu de la Pesca a bord del Santa Eulàlia, amb motiu de la seva visita al Port de Palamós (de nou), per celebrar el 20è Aniversari de Thalassa el proper dia 12. Evidentment em va sorprendre, més quan fa setmanes des del MMB em trucaven per preguntar si el mateix dia 12 els acompanyaríem amb les nostres barques fins a la platja Castell. És a dir, només interessem per qüestions d'imatge. Per la fob! Ah! Hores d'ara encara no ha arribat cap comunicació a la nostra entitat per informar-nos d'aquest sopar comme moratiu. Senzillament ens "ninguniejen"! Passa el mateix a nivell global de les associacions. Sé que hi ha veus que no estan del tot d'acord i que pensen que seria pitjor, però cada cop tinc més clar que cal emprendre accions clares per reivindicar la nostra situació. En la darrera reunió de la Federació sorgí la idea de les pancartes, però aquesta ha de ser una acció unitària, hi ha de participar tothom. D'altra forma només s'aconseguirà que ens dividim encara més.

Jordi Salvador. Escenavegant. Comentari a "El mar és el camí" 4/06/2010

PROPOSTES

SOMNIS (O MALSONS) D'UNA NIT D'ESTIU

Tot just al bell mig de l'estiu i de les vacances per molts fa una certa mandra pensar en el futur. Per altra banda aquest període estival no deixa de ser un bon moment per reflexionar sobre temes més distants que la feina que fem habitualment. També pot esdevenir un temps ideal per trobar-se, fer-la petar i "arreglar el món". Aprofitant aquesta ben entesa m'agradaria posar per escrit algunes de les idees, comentaris i activitats que han anat sorgint en converses informals en els darrers mesos.

1. **Les Tertúlies Marineres** que ha organitzat fins ara la Mar d'Amics semblen exhaustes. Des de fa uns mesos, en plantejar seriosament la seva continuïtat, ningú ha volgut responsabilitzar-se de la seva continuïtat en un o altre format, periodicitat, etc. Han estat tres anys d'esforços amb una trentena de temes diferents. Hi ha hagut sessions amb molta gent i d'altres que s'han hagut de suspendre. La conclusió és clara: a la majoria de socis i sòcies no els ha interessat l'activitat des d'un bon començament. De fet han estat molt més valorats des d'entitats germanes i hi han participat més persones d'aquestes que de la pròpia organitzadora.

2. **Navegar, navegar, navegar.** Sortir fora del nostre país ens ha ensenyat que allò que és realment important per la gent que s'estima el mar és navegar. Ho fan en vaixells antics, tradicionals, clàssics, rèpliques, autoconstrucció. Amb tota mena de veles -clàssiques o no -, amb esperit

aventurer o de barqueig. La realitat és força crua de fronteres endins. Aquí la gent no navega. Els vaixells no es mouen dels pantalans, i quan ho fan, surten -sortim- un parell o tres d'hores a fer l'aperitiu per dinar a casa o al restaurant. Totes les excepcions a aquesta asseveració no deixen de confirmar la regla.

3. Trobades gastronòmic-marineres. Si el primer gran tema de debat d'aquesta temporada 2010 fou la coincidència de dates entre diferents manifestacions marineres tradicionals. La manca de coordinació entre les diferents associacions està col·laborant en una certa "crisi" en el moviment de la navegació tradicional: cada cop hi ha menys trobades i en elles hi participen menys embarcacions. La cultura mediterrània es distingeix per la capacitat de convocatòria que té qualsevol àpat col·lectiu. És cert que una de les millors formes d'acabar una festa és al voltant d'una taula. Però aquesta menja ha esdevingut l'activitat principal de les trobades de vela tradicional, restant la navegació en un segon ordre. Així, a diferència de la majoria de practicants de vela esportiva, som capaços de renunciar als bons vents que es produeixen a partir del migdia solar amb les conseqüents bones navegacions, pel compromís a estar entaulats a l'hora prescrita i evitar que es covi l'arròs.

4. Les trobades haurien d'esdevenir navegades. Fa poc vaig aprendre que el concepte de navegació d'esbarjo l'havien inventat els burgesos renaixentistes holandesos. El navegar sense rumb fix pel senzill plaer de sentir el mar, el vent i el sol. Fora d'això navegar sempre ha tingut un objectiu clar: anar d'un lloc a un altre, pescar, ... En la II Festa del Mar a Vilanova i la Geltrú tinguérem ocasió de fer una navegada amb origen i destí diferent. L'origen era Vilanova i el destí Sitges. Poques milles per a vaixells d'una certa eslora, però tota una aventura per les barques més petites. Fa poc més d'un any durant els "100 anys navegant per la Costa Brava", la singladura entre Sant Feliu de Guíxols i Sant Antoni de Calonge en fou un altra exemple. I si estirem una mica més el nostre record l'any 2005 un grapat d'embarcacions baixaren el tram final del riu Ebre en diferents etapes en la "Navegada d'Embarcacions Tradicionals Ebre 2005". Són tres exemples, n'hi ha d'altres, que demostren que aquesta mena d'activitat té un valor afegit que estimula la participació sobre la Trobada tradicional. Fora de les nostres fronteres també trobem exemples com la Semaine

de Morbihan o la travessa de Brest a Douarnenez.

5. Excés d'associacions? Al litoral del nostre país hi ha prop d'una vintena d'associacions que tenen en els seus objectius estatutaris el patrimoni marítim o la navegació tradicional. En un comentari del blog de l'amic Joan Sol "El mar és el camí", algú esmentava que no hi ha més enllà d'un centenar d'embarcacions tradicionals o amb aparell tradicional a la nostra costa. Moltes d'elles, la majoria, mai es desplacen dels seus ports i platges. I en el mateix comentari afegia que com a molt són una desena d'elles les que es mouen per les diferents trobades. De tot plegat en podem extraure que de mitjana una entitat té unes cinc barques (n'hi ha que en tenen moltes i algunes tant sols una). També, vista la distribució geogràfica, podem destacar que és a la zona de la Costa Brava on es concentra bona part de la flota i de les entitats. Amb viles que arriben a tenir dues entitats com Palamós, l'unió d'associacions permetria disposar d'organitzacions més potents i amb més capacitat i recursos, tant humans com materials i econòmics, que permetrien l'assoliment d'objectius avui impensables -manteniment d'embarcacions socials, construcció de rèpliques -, que facilitarien l'accés d'un recanvi generacional.

6. Flota privada o social. La propietat d'una embarcació és cara. La conservació i el manteniment d'una embarcació de fusta és avui lluny de moltes butxaques. Fins ara la major part d'entitats han estat "clubs d'armadors" de bots i barques que en un moment donat són aparellats amb vela llatina. Algunes d'aquestes embarcacions pertanyien a avantpassats i havien estat arraconades al garatge o al paller. Havien estat bastides per anar a pescar o en alguns casos per l'esbarjo. Majoritàriament el seu sistema de propulsió principal és el motor diesel i, salvant les excepcions necessàries, la incorporació de la vela s'ha produït en els darrers vint anys. Cal valorar de molt positiva la tasca dels pioners i de totes aquelles persones que han estat capaces de mantenir la flama viva fins ara. Però d'uns anys ençà (i en aquest cas la crisi havia començat abans que la del totxo) veiem com van desapareixent barques de fusta i aparells tradicionals de les nostres platges i ports. Senzillament l'enamorament apassionat ha esdevingut afecte i com en qualsevol parella els petits defectes es fan cada cop més evidents. La especulació dels ports esportius no hi ha ajudat gens i al litoral gironí és molt difícil de trobar una rampa pública de varada. Podem seguir amb el model de flota privada, o potser és el moment de replantejar-s'ho i fer-la esdevenir social. Una flota social és aquella que pertany a una associació. A la qual els seus socis i sòcies tenen un dret d'ús d'acord amb unes normes i l'obligació de mantenir-la. Disposar de barques col·lectives ha de permetre navegar en grup, aprendre amb la pràctica i l'intercanvi de coneixements, difondre un estil de navegació, fer cursos de vela, reparació, manteniment, etc... A més una flota social ha de millorar les condicions per aconseguir espais en els nostres ports públics, a les nostres platges. Quantes barques veiem "morir" lentament per desinterès, avoriment, o incapacitat econòmica? Quants seriem capaços de renunciar a l'exclusivitat d'allò que significa la paraula propietat per compartir i gaudir amb altres aquell buc que tant ens estimem o hem estimat? Se-

rem les associacions capaces de gestionar un patrimoni social? Quan ens costa mantenir la nostra barca? Fins a quant estariem disposats a col·laborar econòmicament per navegar amb una barca que no fos de la nostra propietat?

7. Associacions o xarxes socials. L'associacionisme del nostre país prové del segle XIX. En els darrers quinze anys primer l'informàtica a l'abast, després Internet i molt darrerament les xarxes socials han canviat el funcionament del món. Tots coneixem exemples de grans manifestacions, protestes, concerts, etc., que han sorgit i triomfat gracies a l'enviament en xarxa de SMS, Emails o ara via Facebook, Twenty i altres. Cal, però, recordar que bona part de les persones que formen part de l'àmbit de la navegació tradicional passen dels cinquanta anys. Molts d'ells, com a bons rebels dels anys 60 i 70, es neguen a entrar en una tecnologia que no entenen ni volen entendre. Són persones de sobre, paper i màquina d'escriure a qui cal respectar, però el moviment patrimonial no pot quedar aturat per aquests. L'agilitat, economia i immediatesa del correu electrònic, de l'article o comentari en un blog, de la invitació a través d'una xarxa social s'ha anat consolidant molt lentament. La Mar d'Amics de Palamós, creada l'any 2004, es marcà des de bon començament l'objectiu que totes les informacions, comunicats, invitacions, activitats, etc., és a dir, la comunicació entre l'entitat i l'associat es faria a través de correu electrònic. Els seus 18 butlletins trimestrals s'han publicat sempre en format digital i des de fa uns anys dins la seva web s'incorpora un blog que recull les notícies més immediates que no esperen l'aparició del següent butlletí. És un camí que ha pres alguna altra entitat, poques. Aquesta "virtualització" els ha servit per a mantenir constantment informada la seva massa social, essent aquesta informació un dels aspectes més ben avaluats pels socis.

Ara el Facebook o el Twenty són eines a l'abast. Són eines avui per avui gratuïtes. Per cercar un company per sortir a navegar un dissabte del mes d'octubre, per demanar informació sobre tècniques de manteniment, per cercar tripulació per una travessa, per fer una cervesa a bord només cal escriure-ho. Quan més ampli sigui el col·lectiu més possibilitats hi haurà per tothom. La verticalitat estructural de les associacions i federacions queda alisada amb l'horitzontalitat i la transversalitat de les xarxes. L'administració encara exigeix una estructura i un grup responsable -La Junta Directiva -, la realitat està imposant en nous models segurament més eficaços. Mantinguem doncs les estructures, però siguem capaços de moure'ns lliures i gaudint del que més en apassiona: la mar..

JSG. "Escenavegan" . 7/08/2010

REFLEXIONS SOBRE EL FUTUR DE L'ASSOCIACIÓ

Tal com es va manifestant en els darrers escrits, l'associació (La Mar d'Amics) està passant per un període de baixa activitat. Tampoc és d'estranyar tenint en compte l'alçada a la que vam posar el llistó. La navegada per l'Ebre, el projecte Elvira, 100 Anys de la Costa Brava, i tot el seguit d'activi-

tats que, al costat d'aquestes ens semblen menors, han estat d'un nivell de qualitat i quantitat que cap altra associació ha estat capaç d'assolir.

També és natural que ara ens sentim una mica decebuts després de tants èxits, però tampoc es pot pretendre mantenir aquest nivell permanentment. Altres associacions se senten satisfetes només amb l'organització anual de la trobada de vela llatina, però és clar, això no ha de ser una justificació per a nosaltres.

Entenc també que part del sentiment de frustració ve per temes concrets, com el poc rendiment que s'està obtenint del varador, malgrat la dedicació d'en Gabi.

Tot això ho veig com una mancança d'interès dels socis per les activitats marineres i de recuperació del patrimoni material, la qual cosa em porta a pensar, recollint també les paraules del company Xavi Cano que sempre ha estat més partidari d'una dedicació a la navegació de lleure, si hauríem de reorientar els objectius de l'associació en el següent sentit:

Tenint en compte que en el subtítol de la nostra associació és defineixen els objectius de "difusió de la navegació tradicional i recuperació del patrimoni marítim", i que això inclou tant la vesant material com la immaterial, potser ens hauríem de plantejar dedicar-nos a la recuperació de la part immaterial del patrimoni marítim i la seva difusió a través del nostres mitjans (web, butlletí), i dedicar-nos a la navegació de lleure els que tinguem aquesta motivació. Un avantatge d'aquesta nova orientació, és que el nivell de recursos necessaris per a aquestes activitats serien menors i no dependrien de subvencions externes o del nombre d'associats, la qual cosa donaria marge per potenciar els mitjans de difusió de l'associació (web, butlletí, etc).

Respecte a aquests mitjans, conscient de la dificultat de publicar cada número del butlletí, crec que podríem reorientar el seu contingut per tal de facilitar la seva confecció. En aquest sentit, i per no limitar-me a fer consideracions teòriques que estan a l'abast de tothom, proposo incorporar al butlletí una sèrie de capítols o quaderns dedicats a explicar la vela llatina o la tradicional en general a mode d'introducció, i que tinguin una continuïtat per tal que despertin l'interès dels lectors. Es podrien definir mitja dotzena de temes i publicar-los bimensualment de manera que cada capítol configurés el cos principal del butlletí. D'aquesta manera els números bimensuals, no donarien la feina dels altres. Òbviament hi hauria d'haver el compromís que una sèrie de socis assumís la confecció d'aquests capítols.

En definitiva tot és feina, però potser donades les facilitats de comunicació, accés a la informació (Internet), etc, una tasca de recerca de patrimoni immaterial i la seva difusió, seria igualment valuosa però més fàcil de materialitzar que la organització de grans esdeveniments nàutics. En aquest sentit, el concurs dels ports que vas comentar, podria encaixar en aquest escenari i potser convertir-se en el projecte "estel" de l'associació per als propers mesos.

Jordi Sanz. Calella de Palafrugell. 18/08/2010

Hemeroteca

CAPBUSSAR-SE EN LA HISTÒRIA

El 'Rafael' és un vaixell de vela llatina del 1915 amb el qual es fan rutes culturals marineres

Des de final del 1996 quan el 'Rafael' va arribar a Palamós que Tela Marinera treballa amb el compromís "de començar un projecte que vagi més enllà de la recuperació d'una antiga barca de mitjana". És per això que l'empresa també treballa en col·laboració amb el Museu de Palamós, a través del qual s'organitzen curssets per ensenyar a navegar en vela llatina i a "iniciar-se en la cultura marinera".

Donar un impuls a la navegació tradicional és des de fa molts anys l'objectiu de Joan Santolària. És per això que fa uns anys l'empresa que gestiona –Tela Marinera– va recuperar el Rafael, una embarcació de vela llatina que Jaume Picornell i els germans Rafael i Bartomeu Font van encarregar a les drassanes de la ciutat de Palma l'any 1915. La barca "funciona com fa cent anys" i Santolària ofereix fer sortides als turistes o no tant turistes de Palamós que "busquen alguna cosa més que no sigui sol i platja". Són sortides, segons explica Santolària, en què "el navegant es capbussa en la història" i a més "es compenetra amb el llagut" perquè mentre dura el viatge el client treballa i participa en la navegació. La sortida tradicional sol ser Palamós, Calella de Palafrugell i les illes Formigues i també es fondeja a la cala Castell per fer una banyada abans de tornar a Palamós. Però també hi ha la possibilitat de navegar a la nit. "La tripulació ensenya a identificar diferents constel·lacions, com funciona el sextant i com ho feien els vaixells clàssics per orientar-se sense la tecnologia actual". I que és una sortida diferent de moltes d'altres activitats Santolària ho justifica en el fet que "molts clients repeteixen i fan d'aquesta sortida un ritual de cada estiu".

Però aquest no és l'únic vaixell que ofereix Tela Marina. La llanxa Baronesa, ideal per "navegar amb la família i descobrir els racons de la Costa Brava com ara les illes Medes", és també un altre atractiu. A més, les prestacions i la velocitat de la Baronesa permeten utilitzar-la per fer esquí aquàtic o wake-boards. L'última adquisició de Tela Marinera és la *Jolie Biche*, "un vaixell clàssic que es va construir ara fa més de 130 anys".

Miquel Ruiz. El Punt. 13/08/2010

TITULACIONS NÀUTICA D'ESBARJO

Informació extreta de www.gencat.cat. Atribucions dels títols nàutico-esportius

Navegació sense títol: 10 kW (13,58 CV) 4 m (motor) 5 m (vela) Zones específiques delimitades per Capitania Marítima (solament navegació diürna)

Autorització federativa de Patró de moto nàutica C: Fins a 40,48 KW (55 CV)

Patró de moto nàutica B: Inferior a 80,96 KW (110 CV)

Patró de moto nàutica A Sense límit.

Autorització federativa a motor: 40 KW (54,32 CV) Eslora màxima 6 m. Zones específiques delimitades per Capitania Marítima (solament navegació diürna).

Autorització federativa a vela: Eslora màxima 6 m. Zones específiques delimitades per Capitania Marítima (solament navegació diürna).

Patró de navegació bàsica a motor: Potència adequada al tipus de navegació autoritzat. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Eslora màxima 7.5 m. Navegació autoritzada fins a 5 milles, en qualsevol direcció, d'un recer o platja accessible.

Patró de navegació bàsica a motor i vela: Potència adequada al tipus de navegació autoritzat. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Eslora màxima 7.5 m (motor) i 8 m (vela). Navegació autoritzada fins a 5 milles en qualsevol direcció d'un recer o platja accessible.

Patró d'embarcacions d'esbarjo a motor: Potència adequada al tipus de navegació autoritzat. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Eslora màxima 12 m. Navegació autoritzada fins a una línia paral·lela a la costa traçada a 12 milles. S'autoritza navegació interinsular a Balears i Canàries.

Patró d'embarcacions d'esbarjo a motor i vela: Potència adequada al tipus de navegació autoritzat. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Eslora màxima 12 m. Navegació autoritzada fins a una línia paral·lela a la

costa traçada a 12 milles. S'autoritza navegació interinsular a Balears i Canàries

Patró de iot a motor: Potència adequada al tipus de navegació autoritzat. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Esllora màxima 20 m. Navegació autoritzada fins a una línia paral·lela a la costa traçada a 60 milles.

Patró de iot a motor i vela: Potència adequada al tipus de navegació autoritzat. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Esllora màxima fins a 20 m. Navegació autoritzada fins a una línia paral·lela a la costa traçada a 60 milles.

Capità de iot a motor: Qualsevol potència. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Qualsevol esllora. Sense límit

Capità de iot a motor i vela: Qualsevol potència. També, mateixes atribucions que Patró de moto nàutica A. Qualsevol esllora. Sense límit.

1 A part de les embarcacions convencionals indicades, sense títol es podran utilitzar els denominats artefactes flotants o de platja:

Piragües, kayacs i canoes sense motor

Patins amb pedals o amb motor de potència inferior a 3,5KW (4,75 CV)

Taulesa vela

Taules lliscants amb motor, embarcacions d'ús individual i altres ingenis similars a motor

Instal·lacions flotants fondejades

2 Els exàmens per les Autoritzacions Federatives els porten a terme la Federació Catalana de Motonàutica (Tel: 93 330 47 57) i la Federació Catalana de Vela (tel.: 93 224 39 00). Els exàmens per la resta de títols els porta a terme l'Escola de Capacitació Nauticopesquera de Catalunya.

«Vela indica» que aquest és el mitjà principal de propulsió de l'embarcació.

REOBERTURA DE LA BARRACA DE CALA ESTRETA.

A mitjans d'agost l'Ajuntament de Palamós ha fet públic el reglament provisional que regirà a partir d'ara l'ús de la Barraca de Cala Estreta. Aquesta ha estat recentment reformada, com ja s'informà puntualment a les Notícies de www.lamardamics.org. Reproduïm pel seu interès les Normes general i condicions d'ús que oportunament foren recollides a la Casa Consistorial.

Normes generals i condicions d'ús.

L'Espai d'Interès Natural Castell-Cap roig constitueix una zona amb uns valors de gran magnitud, per la qual cosa, la conservació de la Barraca i del seu entorn depenen en gran mesura de l'actitud i el comportament del visitant i demanen la col·laboració de tothom per a garantir el seu manteniment i protecció.

La utilització de la barraca només s'autoritza entre la sortida i la posta del sol, essent prohibida la pernoctació.

La Barraca de Cala Estreta no disposa de serveis sanitaris.

En caràcter general no es permet la utilització de sistemes de reproducció de música, amplificadors, altaveus o sistemes d'acompanyament musical electrònics que pugui vulnerar les regulacions establertes per aquest àmbit en l'ordenança municipal de sorolls i vibracions.

No és permès fer foc dins la barraca ni en el seu entorn, ni amb llenya ni amb carbó.

En cas que la utilització de la barraca coincideixi amb la regulació de l'accés motoritzat a l'EIN Castell-Cap roig, l'autorització d'ús no comporta l'autorització d'accés amb vehicle fins la barraca.

Les autoritzacions d'ús s'abrgaran pel període d'1 dia, entre la franja horària compresa entre la sortida i la posta del sol. Caldrà retornar la clau dins del mateix dia de la finalització de l'ús.

Només es podrà autoritzar a la mateixa persona, col·lectiu o entitat, l'ús de la barraca pel període d'1 dia dins de les quinzenes naturals de cada mes (del 1-15 i del 16 al final de mes). Aquesta condició s'estableix amb la voluntat de permetre un ús més ampli de l'edificació.

En cas de coincidència de dates de petició d'ús de la barraca, o en cas que dins de la quinzena hi hagi dies no concedits es concedirà l'ús seguint els següents criteris:

1. Per rigorós ordre de recepció de peticions.
2. Per sorteig.

En el cas d'escoles i/o altres col·lectius de nens i nenes, cal que els professors i/o responsables es facin càrrec de la vigilància i seguretat dels alumnes dins i fora d'aquestes instal·lacions municipals.

Caldrà que la barraca i l'àrea circumdant quedin netes i sense residus després de l'ús. Emporteu-vos les deixalles i dipositeu-les als contenidors més propers.

L'ús de la Barraca de Cala Estreta no podrà ser autoritzat per a cap activitat amb finalitat de lucre.

En cas d'emergència o accident truqueu al:

112 Mossos d'Esquadra

972602077 Policia Local.

Per sol·licitar-ne l'ús cal omplir un formulari i entrar-lo per registre a l'Ajuntament amb un mínim de 10 dies d'antelació.

Imatges facilitades per: Toni Clapès, Michele Curel, Lluïsa Obrador, Joan Sol, Mònica Sifes.